

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

95 - EARLY SHABBAT OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2018

In many Northern communities in the summer, Shabbat comes in and goes out very late.¹ In those places, many communities institute an 'Early Shabbat' minyan which enables families to eat at a more 'civilized' time and engage the children in Friday night dinner. What are the halachic pros and cons of such a minyan?²

A] TOSEFET SHABBAT

1. וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאוֹר לַיּוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד

בראשית א:ה

*The Torah describes the day as beginning in the evening.*³

2. שֵׁבֶת שַׁבְּתוֹן הוּא לְכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעֶרְב מְעֶרְב עַד-עֶרְב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֵיכֶם

ויקרא כג:לב

Yom Kippur is on 10th Tishrei. However, the Torah describes the mitzvah of 'inyu' (which halachically equates to fasting) as beginning on 9th Tishrei 'in the evening', and running to the next evening.

3. (ויקרא כג) וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בְּתַשְׁעָה לַחֹדֶשׁ. יָכוֹל יִתְחַל וְיִתְעַנֶּה בְּתַשְׁעָה. תִּלְמוּד לומר - בערב. אִי בִּעֶרְב יִכּוֹל מִשְׁתַּחֲשֵׁךְ. תִּלְמוּד לומר בְּתַשְׁעָה. הֲאֵל כִּיצַד? מִתְחִיל וּמִתְעַנֶּה מִבְּעוֹד יוֹם. מִכֵּאן שְׁמוֹסִיפִין מַחֹל עַל הַקּוּדֵשׁ. וְאִין לִי אֵלָא בְּכִנְיִסְתּוֹ, בְּצִיאָתוֹ מִנֵּיין? תִּלְמוּד לומר מִעֶרְב עַד עֶרְב. וְאִין לִי אֵלָא יוֹם הַכַּפּוּרִים, שַׁבְּתוֹת מִנֵּיין? תִּלְמוּד לומר תִּשְׁבְּתוֹ. אִין לִי אֵלָא שַׁבְּתוֹת, יָמִים טוֹבִים מִנֵּיין? תִּלְמוּד לומר (ויקרא כג) שַׁבְּתֵכֶם. הֲאֵל כִּיצַד? כֹּל מְקוֹם שְׁנֵאמַר שַׁבְּתוֹת מוֹסִיפִין מַחֹל עַל הַקּוּדֵשׁ

יומא פא:

Chazal learn from the extra wording of this verse that there is a mitzvah⁴ to add kedushah to every Shabbat/Chag by adding on time from the weekday both before and after the Shabbat/Chag.

4. ואמר רבי יוסי: יהא חלקי ממכניסי שבת בטבריא וממוציאי שבת בצפורי

שבת קיח:

*Rabbi Yossi poetically expressed his desire to extend Shabbat by yearning to bring in Shabbat in Tiveria (low down where the sun sets earlier and Shabbat comes in sooner) and taking it out in Tzipori (on a hill where the sun sets later and Shabbat goes out later).*⁵

1. Candle lighting in Anchorage, Alaska in mid June is around 11.25pm and in Fairbanks is even later at 12.20am!! (There IS a Jewish community in Fairbanks - they call themselves the 'Frozen Chosen!') Even in more 'normal' communities, Shabbat times can still be very late. In Glasgow candle lighting in mid June is 9.48pm. In Oslo it is 10.25pm. This situation is not just in mid-June but covers much of the period from May through August.
2. For an excellent and well-sourced summary of the halacha see http://halachipedia.com/index.php?title=Making_early_Shabbat . See also <http://etzion.org.il/en/accepting-early-shabbat> , and the OU Guide to Early Shabbat at <http://www.ttidbits.com/5776early.pdf>
3. This is certainly the halachic understanding of this verse. Whether that is pshat in the verse is another question. The Rashbam famously, and controversially, understood the pshat as teaching that the day runs from morning to morning - i.e. 'it was evening and ran into the next morning and that was the end of the first day'. Ibn Ezra was so unhappy with this understanding that he wrote his Igeret HaShabbat to refute it!
4. There is a machloket as to whether this is a Torah or Rabbinic mitzvah. Tosafot and the Ramban rule that it is a mitzvah deoraita. Most poskim rules that women are fully obligated in Tosefet Shabbat, although there is a view (Minchat Chinuch 313:9) that women are not obligated since it is a positive time-bound mitzvah and is not part of the laws of Shabbat (parallel to the machloket about havdalah).
5. Another understanding of this statement is that Tiveria is further East, where Shabbat will come in earlier, and Tzipori is to the West, where Shabbat goes out later. The Ri Migash comments that they were within the same Techum and it was technically possible to get from one to the other over Shabbat (although they are a good 7+ hour walk apart and today this would certainly not be possible.)

5. י"א שצריך להוסיף מחול על הקודש. וזמן תוספת זה הוא מתחלת השקיעה שאין השמש נראית על הארץ עד זמן בין השמשות. והזמן הזה .... רצה לעשותו כולו תוספת, עושה. רצה לעשות ממנו מקצת, עושה. ובלבד שיוסיף איזה זמן שיהיה ודאי יום מחול על הקודש

שולחן ערוך אורח חיים סימן רסא סעיף ב

The Shulchan Aruch rules⁶ that a person must add on Tosefet Shabbat - whether a lot or a little - from that which is definitely chol to that which is kodesh.⁷

6. (כב) איזה זמן - ולא סגי בהוספה כ"ש אלא שצריך קצת יותר. ושיעור התוספת עם צין השמשות ציחד עולה כמעט חצי שעה ...

משנה ברורה סימן רסא ס"ק כב

The Mishna Berura rules that Tosefet Shabbat must be more than a tiny amount of time.⁸ Together with bein hashemashot it should come to around ½ hour. This effectively means that Tosefet Shabbat should be at least 5 minutes or so.⁹

7. .... ולפ"ז יש ליזהר מאד שלא לעשות מלאכה אחר שהחמה נתכסה מעיינו. ואפילו מלאכה מזוהר כגון הדלקת הנרות לסעודת שבת ג"כ יזהר מאד לגמור הדלקתם קודם שהשקע החמה דלאח"כ הוא בכלל צב"ש ... ולכתחלה אין להמתין עד הרגע האחרון רק יקדים הדלקתם משעה שהשמש צרששי האילנות כדלקמן. ומי שמחמיר על עצמו ופורש עצמו ממלאכה חצי שעה או עכ"פ שליש שעה קודם שקיעה חשרי לו דבוא יולא צזכ ידי שיטת כל הראשונים

משנה ברורה סימן רסא ס"ק כג

Absolutely no melacha may be done after sunset, since this is within the period of bein hashemashot.¹⁰ The Mishna Berura recommends that Tosefet Shabbat should be around a half or a third of an hour.¹¹ This is the basis for the different minhagim around the world of lighting candles 18, 20, 25, 30¹² or 40 minutes before sunset.

8. יכול לא יהא בכלל עונש, אבל יהא מוזהר על תוספת מלאכה - תלמוד לומר (ויקרא כג) וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה. על עיצומו של יום הוא מוזהר, ואינו מוזהר על תוספת מלאכה

יומא פא.

Chazal learn that, although there is a mitzvah to add on Tosefet Shabbat, this time is NOT treated exactly the same way as the day of Shabbat itself.¹³ The obligation of karet, and indeed the negative prohibition of melacha applies on the day itself. Tosefet Shabbat is a separate positive obligation to add onto the day.¹⁴

9. הגה: ואם רואה להקדים ולקבל עליו השבת מפלג המנחה ואילך הרשות צידו

שולחן ערוך אורח חיים סימן רסא סעיף ב

The Rema rules that the EARLIEST one can accept Shabbat is plag hamincha.

- The use of the expression 'ש אומרים' at the start of this halacha reflects the fact that Tosefet Shabbat is not mentioned explicitly by the Rambam or the Tur.
- The exact timing on what is definitely day and when is the beginning of 'bein hashemashot' is complex and I hope iy'H to deal with this in the next shiur. The Shulchan Aruch takes the view of Rabbeinu Tam (which is that of most Rishonim) that sunset is NOT actually the beginning of bein hashemashot. Rather bein hashemashot starts some time after sunset. The almost uniform psak today is not according to this position, but according to the Geonim and other Rishonim, that sunset is the start of bein hashemashot. As such, Tosefet Shabbat must be added on BEFORE that so that it come from definite chol.
- Although other poskim rule that even a very small addition will suffice - see Igrot Moshe 3:38. Elsewhere, (Igrot Moshe 1:96) Rav Moshe requires at least two minutes. Avnei Nezer (4:98) suggests at least 4 minutes and others say at least 5.
- There is a debate as to whether this acceptance of Shabbat should be explicit and verbal, mental, or merely a passive desisting from Melacha. Saying 'Shabbat Shalom' may be enough (which is one reason why some people are particular NOT to say this before Mincha).
- According to the view that is followed today. The position of Rabbeinu Tam will be looked at in more detail in the next shiur.
- This will satisfy the opinion of the Yereim who is the most machmir in defining bein hashemashot as 18 minutes BEFORE sunset - see the next shiur.
- Rav Herschel Schachter quotes Rav Soloveitchik as saying that the practice in Europe was to leave 30 minutes (Nefesh HaRav p154).
- In fact, even if Shabbat has been accepted early, for many halachot it is still considered to be Friday eg (i) if someone realized that they had forgotten to count the Omer for Friday they can still do so; (ii) if a woman had forgotten to do a Hefsek Tahara she may still do so; (iii) if a woman sees dam nidda after accepting Shabbat, the first of her 5 days is Friday; (iv) a baby boy born after Kabbalat Shabbat but before sunset on Friday evening will have his brit the following Friday morning.
- There is a debate about the status of 'Shabbat' during Tosefet Shabbat, including whether the acceptance can be considered to be a personal neder. Consequently, there is a discussion as to whether hatarat nedarim would work. Taz (263:3) rules that it would work. Magen Avraham (263:31) rules that it does not. (There is also a parallel discussion on hafarat nedarim by a husband of his wife's kabbalat Shabbat, introducing the additional general question of neder a husband may annul). A case arose in Yerushalayim some years ago of a Friday brit which was postponed to Sunday because the baby was yellow on Friday morning. Someone noticed on Friday afternoon that the baby looked fine and that the brit could be performed bizmano. However, the mohel had accepted Early Shabbat and refused to perform the brit. The family countered that a brit bizmano overrides Shabbat, on which the mohel asked whether this included a brit on Friday after kabbalat Shabbat! The brit was not done until Sunday. After the event, Rav Eliyashiv ruled that the mohel should have done hatarat nedarim on his kabbalat Shabbat and then performed the brit bizmano!

10. (כה) הרשות ביזו - ונאסר צעשיית מלאכה. אזל אס קיבל עליו השבת קודם פלג המנחה אין צקבלתו כלום. ופלג המנחה נקרא שעה ורביע קודם הערב. ועיין לעיל צסימן רל"ג דהוא שעות זמניות דהיינו בין שהיום ארוך או קצר מתחלק ליי"צ חלקים וחלק ורביע קודם הערב הוא פלג המנחה.

משנה ברורה סימן רס"א ס"ק כה

*Plag Hamincha is 1/4 halachic hours before the end of the day.*¹⁵

But all of this concerns accepting the kedusha of Shabbat earlier. It does NOT specifically sanction making 'Early Shabbat' - where one davens and eats early. Are there any issues with this?

B] EARLY SHABBAT - THE ISSUES

B1] THE EARLIEST 'EARLY SHABBAT'

11. רב איקלע לבי גניבא וצלי של שבת בערב שבת .... שמע מינה מתפלל אדם של שבת בערב שבת (רש"י - שקבל עליו שבת מצטוד יום)

ברכות כז.

Rav would daven Friday night maariv early. Was this a practice specific to Shabbat, or did he do so even during the week?

12. לא יקדים למהר להדליק בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת. ... ואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה. ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהוא שעה ורביע קודם הלילה

שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג סעיף ד

The Shulchan Aruch rules that Shabbat candles may not be lit before Plag HaMincha.

13. מקדימין להתפלל ערבית יותר מבימות החול. ובפלג המנחה יכול להדליק ולקבל שבת בתפלת ערבית ולאכול מיד ...

שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ז סעיף ב

Similarly, although one may/should daven a little earlier on Friday night, it cannot be before Plag HaMincha.

As such, it seems clear that Tosefet Shabbat, Kabbalat Shabbat, Candle Lighting and Maariv can all be done FROM Plag HaMincha and onwards but not before.¹⁶

B2] THE MINCHA/MAARIV DILEMMA

14. .... תפלת המנחה עד הערב, רבי יהודה אומר עד פלג המנחה. תפלת הערב אין לה קבע.

משנה ברכות פרק ד משנה א

The Mishna brings a machloket between the Rabbanan and R. Yehuda on when mincha begins. According to the Rabbanan, it begins in the 'evening'. According to R. Yehuda, it begins at Plag Hamincha. Maariv is more flexible and has no 'fixed' time.

15. תפלת הערב אין לה קבע - לפי שאינה חובה כשחרית ומנחה ואינה אלא רשות ... ולפיכך לא הקפידו על תחלת זמנה וסופה

רמב"ם על משנה שם

The Rambam explains that since Maariv is (at least relative to Mincha) a 'reshut', the Rabbis were less concerned about the start and end times. Many Rishonim understand that the zman for Maariv effectively begins when that for Mincha ends.

15. We will see below if this means sunset or nightfall.

16. By way of illustration, Plag HaMincha in London next Friday night (July 6 2018) is at 7.35pm whereas regular candle light time is at 9.03pm. In New York, Plag HaMincha next Friday night is at 6.56pm whereas regular candle light time is at 8.11pm.

16. אמר רב חסדא: נחזי אנן, מדרב מצלי של שבת בערב שבת מבעוד יום - שמע מינה הלכה כרבי יהודה. אדרבה, מדרב הונא ורבנן לא הוה מצלו עד אורתא, שמע מינה אין הלכה כרבי יהודה! השתא דלא אתמר הלכתא לא כמר ולא כמר, דעבד כמר - עבד, ודעבד כמר - עבד.

ברכות כז.

The Gemara ultimately does not chose between the positions. As such, a person may chose either the position of the Rabbanan and daven Mincha until night and Maariv from then, or that of R. Yehuda and daven Mincha until Plag and Maariv from then.

17. .... ואסיקנא דעבד כמר, עבד ודעבד כמר, עבד. והוא שיעשה לעולם כחד מינייהו. שאם עושה כרבנן ומתפלל מנחה עד הלילה שוב אינו יכול להתפלל ערבית מפלג המנחה ולמעלה. ואם עושה כר' יהודה ומתפלל ערבית מפלג המנחה ולמעלה, צריך לזוהר שלא יתפלל מנחה באותה שעה. ועכשיו שנהגו להתפלל תפלת מנחה עד הלילה, אין להתפלל תפלת ערבית קודם שקיעת החמה. ואם בדיעבד התפלל תפלת ערבית מפלג המנחה ולמעלה, יצא. ובשעת הדחק, יכול להתפלל תפלת ערבית מפלג המנחה ולמעלה. הגה: ולדין צמדינות אלו שנוהגין להתפלל ערבית מפלג המנחה, אין לו להתפלל מנחה אחר כך. ודיעבד או בשעת הדחק ילא אם מתפלל מנחה עד הלילה דהיינו עד לזאת הכוכבים.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רלג סעיף א

The Shulchan Aruch rules that one must choose one zman or the other and not be inconsistent. R. Yosef Karo rules that the Sefardi practice was to daven Maariv at the later zman. The Rema rules that the Ashkenazi practice was to daven Maariv earlier - from Plag. But, bedieved, if a person davened the 'other' zman, that was acceptable. Other poskim rule that one may choose Rabbanan one day and R. Yehuda another day, as long as one is consistent within the day.

18. .... ומ"מ אין להקל בזה רק אם עכ"פ צאותו היום התפלל מנחה קודם פלג. אבל אם צאותו היום גופא התפלל מנחה אחר פלג שצוה אסור לו להתפלל ערבית קודם הלילה דהוי תרתי דסתרי צאותו יום גופא. וכ"ז אם מתפלל ביחודי אצל צבור שהתפללו מנחה וכשילכו לצייתם יהיה טורח לקצאם שנית לתפלת ערבית ויתצטל תפלת הצבור לגמרי הקילו האחרונים שמוותר להתפלל ערבית סמוך למנחה ...

משנה ברורה סימן רלג ס"ק יא

The Mishna Berura rules that an individual may never be inconsistent within the same day, but a community may do so if that is the only way they can get a minyan for Mincha and Maariv.

19. (ג) ובפלג וכו' - משמע מדברי המ"א דאפילו הנוהגין להתפלל מעריב צומנה מותרים להתפלל זליל שבת מצע"י ובלצד שיחיה מפלג המנחה ואילך דכיון דמנחה להוסיף מחול על הקודש וכבר קבל שבת עליו יכול לסמוך על דעת הסוברים דהוי כלילה לענין תפלה. אך הנוהג כן יזהר עכ"פ צע"ש להתפלל מנחה קודם פלג המנחה כדי שלא יהיה תרתי דסתרי אהדדי נהיינו דלדעת ר' יהודה צומנה זמן מנחה נמשך רק עד פלג המנחה ומשם ואילך הוא זמן תפלת ערבית ולדעת רבנן זמן מנחה הוא עד סוף היום וזמן מעריב הוא בערב. וי"א דצבור יש להקל להתפלל מעריב מצע"י אף אם התפלל מנחה אחר פלג המנחה. וי"ל שאין לסמוך על זה רק כשהוא מתפלל מעריב עכ"פ צבין השמשות וצעת הדחק אצל לא כשהוא עדיין ודאי יום וק"ש יחזור ויקרא כשהוא ודאי לילה

משנה ברורה סימן רסז ס"ק ג

The Mishna Berura allows an Early Shabbat minyan but requires that Mincha should be before Plag and Maariv after, except in a case of need and in a minyan, when he allows a late Mincha followed by Maariv after sunset.

As such, in an Early Shabbat minyan, Mincha should really be said before plag and Maariv after. Most Early Shabbat minyanim try to do that and schedule their Mincha time just before Plag¹⁷. However, where this is not possible, some poskim will permit (bedieved) Mincha to be said after Plag followed immediately by Maariv.

20. סה תפלת ערבית בזמנה דוקא אפילו בשבת ואף ביחיד ....

מעשה רב הלכות פסוקי דזמרה וקריאת שמע ותפלה אות סה

The Vilna Gaon rules that Maariv today must be at night, even on Shabbat. This would rule out the Early Shabbat!

Since the strong custom in Israel is to daven Maariv after nightfall, in accordance with the Vilna Gaon, there are many poskim who rule that the Early Shabbat minyan is not appropriate in Israel.¹⁸

17. Rav Aharon Lichtenstein rules that it is better to daven Mincha alone without a minyan than to daven a late Mincha and early Maariv. This was also the quoted position of Rav Soloveitchik. However a person who does this still needs to come for Mincha and pretend to daven, so as not to appear arrogant and separatist.

18. Rav Eliyashiv ruled that a person who wants to eat early with the children on a summer Shabbat evening should daven early Mincha, bring in Shabbat early after Plag and eat, and
To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

Others disagree on the basis that Tosefet Shabbat mandates an early start to Shabbat and thus Shabbat Maariv can be earlier.¹⁹ Since Mincha is normally davened before Plag, and candles may only be lit after Plag, women who wish to daven at Early Shabbat minyanim and also need to light candles, may not go to Mincha in shul but must come on afterwards following lighting.²⁰

21. **שאלה:** ברוב הקהילות נוהגין בימים ארוכים בימי הקיץ לקרות ק"ש של ערבית ולהתפלל תפלת ערבית ג' או ד' שעות לפני צאת הכוכבים. אם יש שום ישוב או טעם למנהג זה כי גם הרבה ת"ח עם ההמון עם במנהג זה!
תשובה: דאין בידינו כלל למצוא ישוב וטעם למה שנהגו להקדים כ"כ זמן גדול ג' או ד' שעות. דהא דכתב ר"ת דמפלג המנחה ואילך חשוב לילה כר"י ויוצאין מאז ידי ק"ש ותפלה של ערבית. וכתב המרדכי ובהג"ה במיימון, וראבי"ה כתב דדברי ר"ת עיקר הם, והבא להחמיר ע"ע ולהמתין עד כדברי שאר הגאונים מחזי כיוהרא ונקרא הדיוט אם לא הורגל בשאר פרישות. מ"מ זמן זה אינו אלא שעה ורביע קודם צ"ה, אבל מנין לנו להקדים כ"כ? ..... ע"כ נראה דאין ליישב כלל בטעם ובסברת התלמוד. אלא יש לומר - שהמנהג נשתרבו על ידי תשות כח שירדה לעולם ורוב ההמון תאבנים ורעבים לאכול בעוד יום גדול בימים ארוכים. ואם היו אוכלים קודם מנחה היו שוהים באכילה ובשתיה ולא יבאו כלל לבית הכנסת. ומהאי טעמא אסרו כמה גאונים אפילו סעודה קטנה סמוך למנחה גדולה. וא"כ לא הוי שפיר דמי כלל, לסעוד תמיד קודם תפלת המנחה, ומתוך כך, לא היה כח לת"ח, לפרוש ההמון עם מלהתפלל תפלת ערבית ולקרוא את שמע בעוד היום גדול. וכה"ג אשכחן אפילו בדורות הראשונים בימי רב האי גאון כדאיתא באשירי ריש ברכות, ובימי ריב"א כדאיתא בהגה"ה במיימון בהלכות תפילה, שהיו הצבור מתפללין וקורין את שמע בערבית בזמן שהיה נראה לאלו הגאונים שלא היתה תפלה וק"ש בזמנה ואעפ"כ לא הוי מצי לעכבינהו.
גם שמעתי בישיבה מפי אחד מהגדולים ששמע וקבל כי בימי הקדמונים בקרימ"ש²¹, התפללו ערבית וקראו את שמע בע"ש בעוד היום גדול כל כך, שהיה רב העיר שהיה מהגדולים הקדמונים - הוא וכל טובי הקהל עמו - הלכו לטייל אחר אכילה של סעודת שבת על שפת הנהר דונא"י והיו חוזרין לבתיהם קודם הלילה!

תרומת הדשן סימן א

The Terumat HaDeshen (15C Central Europe)²² records that many communities regularly davened Maariv on a weekday and indeed brought in Shabbat early WELL before Plag HaMincha! Although he does not justify this, he quotes an account of the Rav of Krems who, together with the community, davened so early on Friday afternoon, that they managed to go out walking by the Donau after Friday night dinner and still get back before dark.²³

22. .... וכן בס"י רס"ז שאין לעשות תוספת קודם פלג המנחה ע"ש וודאי לכתחלה אין לעשות כן. אבל אם עשה כן מי ימחה בידו דאטו יש לנו שיעור לתוספת שנאמר דקודם לכן לא מהני? וראיתי מי שכתב דזהו דווקא מפלג המנחה (עמ"ב) ודברים תמוהים הם! ... וכן מצינו לקדמונים שהיו מתפללים ערבית כג' שעות קודם הלילה וקבלו עליהם את השבת [עיין תרומת הדשן ס"א' ושב"ת יעקב ס"ל חלק ב' סימן כ']

ערוך השולחן אורח חיים סימן רסג סעיף יט

The Aruch Hashulchan quotes the position refereed to in the Terumat Hadeshen²⁴ and expresses surprise that Shabbat cannot be accept even early than Plag! In practice, this opinion is NOT relied upon and Shabbat is only ever accepted/candles lit after Plag.

B3] IS PLAG HAMINCHA TOO LATE?

23. ... ושיעור י"ב שעות היום דמשערינן צו יש מחלוקת ציון הפוסקים דיי"א דחשזינן מעמוד השחר עד לאלת הכוכבים, וממילא לר' יהודה מותר להתפלל מנחה עד שעה ורביע קודם לה"ב ולרזנן עד הלילה ... וכך סתם המחבר צסימן זה ולקמן צסימן תמ"ג. ויי"א דחשזינן הי"ב שעות מנן החמה עד שקיעתה וממילא לר' יהודה אינו מותר להתפלל מנחה רק עד שעה ורביע קודם השקיעה ולרזנן עד השקיעה:

משנה ברורה סימן רלג ס"ק ד

The Mishna Berura brings two views on how to calculate halachic hours, and thus also Plag Hamincha. The position of the Magen Avraham and others is that the day should be calculated from dawn to nightfall. The position of the Gra and others is that the calculation should be from sunrise to sunset. The Mishna Berura does not rule between these although states that the position of the Magen Avraham seems to be that followed by the Shulchan Aruch.²⁵

then daven Maariv later with a minyan after nightfall. The Vilna Gaon ruled that if the only minyan in town is before nightfall, it is better to daven beyechidut after dark!

19. We saw above the the Shulchan Aruch (263:2) who rules that one may daven Maariv earlier on Friday night even if one normally davens after dark. The Magen Avraham (263:1) gives a reason for this - Maariv corresponds to the burning of the excess fats and limbs of the korbanot from the previous day. On Friday afternoon these had to be burned before Shabbat.

20. Their own mincha should be said BEFORE lighting if they are mekabel Shabbat by lighting.

21. Krems an der Donau in Austria, approximately 40 miles west of Vienna.

22. R. Israel Isserlein - born in Regensburg, Germany in 1390 . Served as chief rabbi of Vienna-Neustadt, Austria. Died in Vienna in 1460 .

23. Sunset in Krems in mid-summer is at around 9pm (although in the Middle Ages they did not have daylight savings time in the summer or, indeed, fixed time zones!)

24. Even though the Terumat Hadeshen himself rejects this!

25. A halachic hour in the summer is always more than 60 minutes. In Yerushalayim in mid-summer it is 70 minutes. In Glasgow it is almost 90 minutes. All these are calculated

24. גם כתבנו שם דיש דעות זין הפוסקים אם שעה ורביע הזו הוא קודם השקיעה או קודם לכתובים. ע"כ לעניינו זדיעזד אם קבל על עולמו לשם תוספת שבת עד שעה ורביע שקודם השקיעה יש להחמיר שלא לעשות מלאכה:

משנה ברורה סימן רס"א ק"כ

These two positions also translate into the question of Plag Hamincha on Erev Shabbat. Again, the Mishna Berura does not clearly rule between the two although seems to indicate that the preferred position is that of the Magen Avraham.

The Early Shabbat minyan will only be helpful if the position of the Gra is followed. Shabbat may not be accepted before Plag, and the time of Plag according to the Magen Avraham is much later, not significantly before the 'normal' candle lighting time!²⁶

B4] RECITING SHEMA

25. זמן קריאת שמע בלילה משעת יציאת שלשה כוכבים קטנים .... ואם קראה קודם לכן, חוזר וקורא אותה בלא ברכות. ואם הצבור מקדימים לקרות ק"ש מבעוד יום יקרא עמהם קריאת שמע וברכותיה ויתפלל עמהם, וכשיגיע זמן, קורא קריאת שמע בלא ברכות.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רלה סעיף א

The Shema must be recited (by men) only after definite nightfall. As such, if a man davened Maariv early, he must say Shema²⁷ together with the berachot during Maariv²⁸, and then repeat Shema²⁹ again (without the berachot) after night.

B5] STARTING A MEAL JUST BEFORE THE ZMAN FOR SHEMA

26. אסור להתחיל לאכול חצי שעה סמוך לזמן ק"ש של ערבית. ואם התחיל לאכול אחר שהגיע זמנה מפסיק וקורא ק"ש בלא ברכותיה וגומר סעודתו ....

שולחן ערוך אורח חיים סימן רלה סעיף ב

The Shulchan Aruch rules that it is prohibited to start a meal within ½ hour of the zman for Shema. If one did so, one should interrupt the meal as soon as the zman arrives, say the Shema and then resume the meal. If one started 'beheter'³⁰ one need not interrupt the meal and can say Shema at the end.³¹

27. (ו) מיד - ואם לאחר שהתפלל מעריב אין עד הלילה חצי שעה יש ליזכר שלא להתחיל לאכול, אלא ימתין עד הערב ויחזור ויקרא ק"ש בלא הברכות ואח"כ יאכל הואיל ולהרצה פוסקים לא יאכל ידי חובת ק"ש קודם הלילה. מיהו הנוהג להקל בזה אין למחות זידו דיש לו על מי לסמוך. וכ"ז לענין היתר אכילה אצל לענין ק"ש גופא דהוא דאורייתא אין לסמוך ויזכר לקרותה בלילה ללא ידי חובת ק"ש

משנה ברורה סימן רס"א ק"ו

The Mishna Berura recommends that one should be careful not to start the meal within a half (halachic) hour of the zman for Shema.³² However, if one davened Early Shabbat and there is a need to start the meal³³, one can rely on this.³⁴

according to the Gra (sunrise to sunset). According to the Magen Avraham (dawn to nightfall) the halachic hour will be much longer.

26. By way of example, on Friday July 6 in Jerusalem, Plag according to the Gra is 6.19pm. Plag according to the Magen Avraham is at 7.16pm. Regular candle lighting time in Jerusalem (40 mins before shekiya) is actually at 7.13pm!! So, the 'Early Shabbat' minyan according to the Magen Avraham would gain nothing at all.

27. The early recitation should be done with explicit intention NOT to fulfil the mitzvah of Shema (MB 235:8).

28. Note that some Rishonim ruled that in an 'early maariv' ONLY the Amida is said and Shema with berachot should be said later after dark (Rosh Berachot 4:6).

29. The first two paragraphs must be repeated. The third paragraph of tzitzit is specific to daytime and is recited at night to remember Yetziat Mitzrayim at night. This is satisfied by a mentioned after Plag, so technically the third paragraph does not need to be repeated again after dark. However the Mishna Berura (235:11) recommends that all three paragraphs should optimally be repeated after dark.

30. Another solution would be to set an alarm to remind him to say Shema, or ask someone else not at the meal to remind him. In such a case, the meal can be started at any time.

31. Although it may be sensible to interrupt the meal to say Shema as soon as it gets dark. Some people get into the habit of saying Shema straight after benching at the Early Shabbat Friday night meal.

32. This is usually not a problem unless things drag out unusually. For example, Early Shabbat minyanim at this time of year in Jerusalem are at around 6.00pm (for Mincha). People are usually home to start the meal by 7.15-ish. The problematic period of ½ hour before the zman for Shema starts at around 7.45pm.

33. Eg for Shalom Bayit or Hachnasat Orchim considerations.

34. On the basis that one has said Kriat Shema earlier and fulfilled the obligation according to some Rishonim. However, if one started a meal within this period, Shema should be repeated as soon as it is dark.

B6] MAKING KIDDUSH UNDER MARS!

28. וראיתי מי שכתב שיקדש דווקא קודם לילה כי בתחלת ליל שבת הוא מזל מאדים ובסוף יום ו' הוא מזל צדק לכן יקדש בצדק [מג"א שם]. ולענ"ד הוא תמוה! דח"ו לומר שאנחנו תחת המזלות, ואדרבא ראיתי בקדמונים שהאומות הקדמונים היו יושבים בשבת בחשך ובוכים מפני שהמזלות של שבת מורים לרעה. והקב"ה צוה אותנו להיפך להדליק הרבה אור ולהתענג עצמינו להראות שאנו למעלה מהמזלות ואותנו לקח ד' להוציאנו ממערכת השמים ואיך נאמר כזה וצע"ג. והבוטח בד' חסד יסובבנו!

ערוך השולחן אורח חיים סימן רע"א סעיף י"א

One ADVANTAGE of early Shabbat is that it avoids the concern of the Ashkenazi custom³⁵ not to make kiddush during the first hour of the night of Shabbat³⁶ since the Mazal of Mars is dominant. The Aruch Hashulchan dismisses the custom strongly!!

B7] EATING A SHABBAT MEAL BEFORE DARK

29. תנו רבנן: כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת? שלש. רבי חידקא, אומר: ארבע. אמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו (שמות ט: כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶכְלֶהוּ הַיּוֹם כִּי-שַׁבַּת הַיּוֹם לָהּ הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשָּׂדֶה. רבי חידקא סבר: הני תלתא היום - לבר מאורתא, ורבנן סברי: בהדי דאורתא

שבת ק"ז:

The Gemara learns that one must eat at least 3 meals on Shabbat day.

30. הטעם דכיון דקבל עליו שבת והוסיף מחול על הקודש נחשב כשבת לענין זה דיכול לקדש ולאכול מיד ויוכל לגמור סעודתו מצע"י. ויש חולקין וסוצרין שיזכר למשך סעודתו עד הלילה ויאכל כזית זלילה. וטעמם דכיון דהג' סעודות ילפינן ממה דכתיב אכלו היום כי שבת היום לה' וגו', צעינן שיקיים אותם ציוס שבת עלמו. ולכתחלה נכון לחוש לדצריהם

משנה ברורה סימן רס"ג ס"ק ה

The Mishna Berura rules that one may finish the Friday night meal while it is still day. It is nevertheless preferable³⁷ to extend the meal so as to eat at least one kezayit after dark.³⁸

B8] ASKING ANOTHER JEW WHO HAS NOT MADE EARLY SHABBAT TO DO MELACHA

31. י"א שמי שקבל עליו שבת קודם שחשכה מותר לומר לישראל חבירו לעשות לו מלאכה. הגה: ומותר ליהנות מאותה המלאכה בשבת.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג סעיף ז'

The Shulchan Aruch rules that a Jew who has accepted Early Shabbat MAY ask another Jew³⁹, who has not, to perform melacha for him on Friday afternoon.

32. (סד) מותר לומר - דכיון שלחצירו מותר אין איסור אמירה שייך בזו. וסעיף זה איירי כשיש שהות הרבה עד צה"ש. דאם הוא סמוך לזין השמשות זודאי קבלו רוב אנשי העיר שבת והמיעוט נגרר אחריהם צע"כ ...

משנה ברורה סימן רס"ג ס"ק סד

The Mishna Berura clarifies that this is only before the general later kabbalat Shabbat since everyone will be included in that (see below)

B9] KABBALAT SHABBAT - INDIVIDUALS vs COMMUNITIES, MEN vs WOMEN

33. אם רוב הקהל קבלו עליהם שבת המיעוט נמשכים אחריהם על כרחם

שולחן ערוך אורח חיים סימן רס"ג סעיף יב

The Shulchan Aruch rules that if most of the community accepts Shabbat, the minority who do not wish to are automatically 'pulled' into the acceptance of Shabbat, whether they like it or not.

35. The earliest clear source is the Mahariil - 15C.

36. There are various opinions on how to calculate this. Some say between 6pm and 7pm. For further details on this and the custom generally, see <http://hirhurim.blogspot.com/2008/02/kiddush-between-6-7-pm.html>

37. Another solution could be to eat 3 meals during Shabbat day (Pri Megadim MZ OC 267).

38. Since there are opinions (eg Bach) which rule that one may not eat the meal before night.

39. Asking a non-Jew after bringing in Early Shabbat is permitted in cases of need, but not if the whole community has accepted Shabbat - see below - and only until nightfall.

34.

כשהבעל קבל שבת מבעוד יום איך הוא דין האשה כ"ה שבת תשכ"ג.

הנה כשהבעל קבל עליו שבת מבעוד יום אם האשה נמי נאסרה במלאכה? לכאורה פשוט שאינה נגררת אחריו דכמו שאינו יכול לחייבה בנדריים שנדר אף שהוא למיגדר מילתא, ואף באמר בפירוש שאף היא תאסר ותתחייב, כמו כן אינו יכול לאסרה במלאכה בדין תוספת שבת בקבלתו עליו לא רק בסתמא אלא אף בפירוש שהוא מקבל שבת גם לאסור את אשתו אינו כלום. ואף שקבלת שבת אינו מדין נדר דהא אין על זה לאו ועשה דנדריים, אלא עשה דתוספת שבת להסוברים שהוא מדאורייתא משום דכן הוא דין התוספות שאין לזה שיעור אלא מאחר פלג המנחה מעת שקבל עליו השבת היינו שקראו בשם שבת הוא איסור התוספת ...

... מ"מ הא איכא דסברי דדין התוספת הוא רק מדרבנן. ולכן כיון שהוא לדינא שלהסוברים דתוספת הוא מדרבנן אין לאוסרה, ואף להסוברים שתוספת דאורייתא נמי לא ברור האיסור באשתו ... אין לנו לאוסרה בברור. אבל מן הראוי להחמיר שלא תעשה מלאכה לצורך בעלה, משום דרוב ראשונים הא סברי דהתוספות הוא מדאורייתא .... אבל מלאכות שלא שייכי להבעל אין לאוסרה מצד קבלתו.

והנה כל זה הוא בקבלת הבעל עצמו אבל בקבלת כל הקהל נאסרו כולם אף אם יש מייעוט שלא קבלו, שהמיעוט נמשכים אחריהם בעל כרחם ... וליכא נידון כלל דאז נאסרה האשה מצד עצמה. אבל יש לידון באם יש בעיר בתי כנסיות הרבה שאין אחת נמשכת אחר חברתה כדאיתא במ"ב שם ס"ק נ"א, והאשה הולכת לביהכ"נ אחר או אינה הולכת כלל לשום ביהכ"נ איך הוא דין האשה כשהבעל קבל שבת בביהכ"נ שמתפלל בעוד היום גדול ובבית הכנסת האחר לא קבלו שבת?

והנכון לע"ד דאם מה שקבלו שבת בבית הכנסת שמתפלל הבעל הוא לכוונת מצוה לקדושת השבת שיהיה תוספת יותר גדול או בשביל חשש שלא יבואו להתאחר במלאכה והוא מנהג קבוע שם, הוא בדין מנהג שעל האשה להתנהג במנהגי הבעל כשיש חלוקים בין מקום האשה למקום הבעל .... ואף שלא קבלה היא נמשכת גם בע"כ ואסור לה לעשות אפילו מלאכת עצמה. ואם רק נודמן שבשבת זו החמירו מאיזה טעם לקבל שבת קודם אין זה בדיני מנהג ולא נמשכת אחר הבעל ומותרת במלאכת עצמה בפשיטות, ובמלאכת הבעל אף שאין לאוסרה בברור מן הראוי להחמיר כדלעיל. ואם אינו לכוונת קדושת השבת אלא משום שאין רוצים לשנות זמן האכילה מהרגלם בימי החול כמו שהוא בהרבה בתי כנסיות במדינה זו, וכדחזינן שרק בימות הקיץ שהימים ארוכים עושין כן ולא בימות החורף שהימים קצרים, אין זה כלל בדיני מנהג ולא נאסר אלא הבעל שקבל כבר שבת שמ"מ היא קבלה אף שאינה לשם מצוה. אבל האשה לא נאסרה ומותרת במלאכת עצמה בפשיטות, ובמלאכת הבעל שעכ"פ חלה קבלתו עליו מן הראוי להחמיר, כדלעיל.

גם מסופקני בקבלה כזו שאינה לכוונת מצוה, שאפשר שהמיעוט לא ימשך אחר הרבים דהא לא מצינו אלא בעובדא דהריב"ם במרדכי ספ"ב דשבת שהיה זה בקהל שאמרו ברכו שבסתם היה זה בקהל שנתכוונו למצוה לקדושת שבת והראיה שלו מגמרא היה שם למצוה, ולא כשהכוונה אינה למצוה כלל ואף באין שם אלא ביהכ"נ אחד אלו שלא היו שם ולא קבלו שבת אולי אין נמשכים אחריהם וצ"ע לדינא. ידידו, משה פיינשטיין.

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ג סימן לח

Rav Moshe Feinstein rules that (i) a wife may not be required to accept Shabbat early just because her husband does, although he recommends that she should not do melacha for him once he has accepted Shabbat⁴⁰; (ii) although individuals in the community are bound to accept Shabbat early if the community does, this does not apply to multiple communities in the town. One community is not 'drawn' after the other but can chose its own minhag; (iii) even when there is only one community and it makes Early Shabbat, this will only bind individuals if the early davening is a chumra in Tosefet Shabbat to enhance the kedusha of Shabbat. If it is simply a convenience to eat early, this will not bind others.

Nevertheless, other poskim⁴¹ recommend that a wife should accept Shabbat when her husband does so in the Early Shabbat minyan. She will thus need to estimate when he gets to 'Lecha Dodi' (usually around 25 minutes after the start of Mincha) and she will light candles between Plag and that time.

40. It is certainly recommended and appropriate that the wife should have accepted Shabbat before the husband comes home from shul on Friday afternoon.

41. See Shu't Shevet Halevi 7:35